

עבודת הגמר במסלול העיוני 12497

תנאי הרשמה

סיום בהצלחה של:

- 3 קורסי החובה: "היסטוריה, חברה ומדעי החברה א" 12400; "היסטוריה, חברה ומדעי החברה ב" 12401; "גישות אנתרופולוגיות וסוציולוגיות לחקר התרבות" 14204.
- 7 קורסי בחירה לפחות.
- 2 עבודות סמינריוניות לפחות.

הרשמה

כהרשמה לכל קורס. יש להירשם לכתובת העבודה בסמסטר בו תיכתב העבודה בפועל. לאחר ההרשמה יש לפנות לד"ר יונית עפרון להזנת אישור.

הנחיות העבודה

מבנה ושאלות: בעבודה חלק כללי, וחלק תחומי (היסטוריה רב-תרבותית; היסטוריה של עם ישראל; היסטוריה של המזרח התיכון בעת החדשה).

מבין הפריטים המופיעים בעמ' 2 להלן, יש לבחור 4 פריטים בסך הכל – פריט אחד לפחות מהחלק הכללי, ואחד לפחות מהחלק התחומי. פריט אחד מהארבעה יהיה באנגלית.

הערה: על המעוניינים בציון מגמת היסטוריה של המזרח התיכון בעת החדשה בתעודת הגמר לבחור 4 פריטים בסך הכל – פריט אחד לפחות מהחלק הכללי, ו-2 פריטים לפחות בהיסטוריה של המזרח התיכון בעת החדשה; פריט אחד מהארבעה יהיה באנגלית.

יש להשיב לחמש השאלות המופיעות בעמ' 3 להלן, לכל פריט בנפרד.

היקף: 5,000-6,000 מלים; כל פריט 1,250-1,500 מלים (כולל הערות השוליים).
תנו דעתכם/ להיקף ראוי ופרופורציונלי של כל שאלה (1-5).

שפה והגשה: עברית בלבד. קובץ וורד, אות דוד, גודל 12, רווח 1.5; יש ציין שם מלא ומספר ת.ז.

זמן ואופן הגשה: עד 3 חודשים בדיוק מיום ההרשמה, במייל לד"ר יונית עפרון (yonief@openu.ac.il).

ציון והשבת העבודה: הציון יאושר בשיתוף מורה נוסף/ת, ויוזן. העבודה הבדוקה תוחזר במייל.

פריטי הקריאה לחלק הכללי:

בלוך, מארק, אפולוגיה על ההיסטוריה או מקצועו של ההיסטוריון, תרגום: צביה זמירי, מוסד ביאליק 2002 (1949).

אנדרסון, בנדיקט, קהילות מדומיינות: הגיגים על מקורות הלאומיות ועל התפשטותה, תרגום: דן דאור, האוניברסיטה הפתוחה, תל-אביב 1999 (1983).

Elias, Norbert, *The Civilizing Process: Sociological and Psychogenetic Investigations*, Blackwell, Qxford UK, 2000 (1939).

McNeill, William 1991. *The Rise of the West: A History of the Human Community*, University of Chicago Press, Chicago (1963).

Wiesner-Hanks, Merry E., *Gender in History*, Blackwell, Malden Mass 2011 (2001).

פריטי הקריאה לחלק התחומי:

היסטוריה כללית:

ארנדט, חנה, יסודות הטוטליטריות, תרגום: עדית זרטל, הקיבוץ המאוחד, בני ברק 2010 (1973).
מילר, פרגוס, הרפובליקה הרומית בראי ההגות המדינית, תרגמה עלית קרפ, ירושלים 2012.
שטרנהל, זאב, אנטי נאורות: מהמאה ה-18 עד המלחמה הקרה, תרגם רפי קינן, תל-אביב 2016.

Geary, Patrick. *The Myth of Nations: The Medieval Origins of Europe*, Princeton University Press, New Jersey 2001.

Israel, Jonathan, *A Revolution of the Mind: Radical Enlightenment and the Intellectual Origins of Modern Democracy*, Princeton University Press, New Jersey 2011.

היסטוריה של עם ישראל:

כהן, מרק ר', בצל הסהר והצלב: היהודים בימי הביניים, תרגום: מיכל סלע, חיפה 2001 (1994).
רפפורט-אלברט, עדה, חסידיים ושבתאים, אנשים ונשים, ירושלים 2014.
שפירא, אניטה, חרב היונה: הציונות והכוח 1881-1948, עם עובד, תל אביב 1992.

Himmelfarb, Martha, *The Apocalypse: A Brief History*, Wiley-Blackwell, New Jersey 2010.

Moss, Kenneth, *Jewish Renaissance in the Russian Revolution*, Harvard University Press, Cambridge Mass. 2009.

היסטוריה של המזרח התיכון בעת החדשה:

גירץ, קליפורד, עיונים באסלאם: התפתחות דתית במרוקו ובאינדונזיה, תרגום: נעם רחמילביץ', רסלינג, תל אביב 2007 (1968).

חוראני, אלברט, **היסטוריה של העמים הערביים**, מאנגלית: דן סגיר, דביר, תל אביב 1996 (1991).
סעיד, אדוארד, **אורינטליזם**, תרגום: עתליה זילבר, עם עובד, תל אביב 2000 (1978).
גירץ, קליפורד, **עיונים באסלאם: התפתחות דתית במרוקו ובאינדונזיה**, תרגום: נעם רחמילביץ',
רסלינג, תל אביב 2007 (1968).

Ahmed, Leila. *Women and Gender in Islam: Historical Roots of a Modern Debate*, Yale University Press, 1992.

Gelvin, James L., *The Modern Middle East: A History*, New York: Oxford University Press, 2020.

Green, Nile. *Global Islam*, New York: Oxford University Press, 2020.

השאלות:

יש להשיב לחמש השאלות להלן, **לכל פריט בנפרד**:

1. דונו בקצרה: **מיהו/י כותב/ת המחקר? מהו תחום מחקרו/ה?**
מה היא / הן הגישות ההיסטוריוגרפיות באמצעות הוא/היא חוקרים (היסטוריה אינטלקטואלית, חברתית, וכד')? מהם ההקשרים ההיסטוריים של כתיבת המחקר?
2. **מהן הטענות המרכזיות שמעלה הכותב/ת במחקר?**
3. **על מה מבססת/ת הכותב/ת את טענותיו/ה?**
התייחסו הן למקורות והן לשיטות המחקר והגישות בהן נוקטת/ת הכותב/ת.
4. **מהו ייחודו של המחקר?**
האם הנושא נחקר בעבר? האם מקורותיו, היקפו ושיטותיו ייחודיים? כיצד מגדירה הכותב/ת את גבולות התחום הנחקר? ומהי תרומת החיבור לתחום ההיסטורי הנחקר?
5. **הציגו חוות דעה אישית ומנומקת היטב על המחקר.**
האם הטענות משכנעות? האם המסקנות מבוססות? האם שיטת המחקר מהימנה?
מהן נקודות החוזק של המחקר ומהן נקודות התורפה שלו?

* הביאו **סימוכין** לדבריכם. הפנו לעמודים בחיבור אליהם אתם מתייחסים בהערת שוליים, ושמרו על **כללי הציטוט**.

* **צטטו קטעים קצרים והכרחיים** (בלבד) מן החיבור כדי להדגים את טענותיכם.

* דיון אקדמי מעמיק מתייחס גם **לקשיים וללבטים**. כך, כחלק מן התהליך, אם ישנם קשיים ולבטים (כהגדרת דיסציפלינה, ייחוד חיבור וכדומה) – שקפו זאת בתשובותיכם.